

⁷ Чехун О. В. Надання платних медичних послуг: цивільно-правові аспекти / О. В. Чехун // Часопис Київського ун-ту права. – 2010. – № 2.

⁸ Основи законодавства України про охорону здоров'я (в редакції від 1 січня 2015 р.) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

⁹ Рішення Галицького районного суду м. Львова від 26 грудня 2011 р. у справі № 2-136 // Єдиний державний реєстр судових рішень України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua>

¹⁰ Рішення Печерського районного суду м. Києва від 3 січня 2013 р. у справі №757/17199/13-ц // Єдиний державний реєстр судових рішень України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua>

Резюме

Герц А. А. Поняття та особливості договору про надання медичних послуг у пластичній хірургії.

Стаття присвячена договору про надання медичних послуг у пластичній хірургії.

Особлива увагу звертається на те, що питання правового регулювання договірних відносин у сфері надання медичних послуг у пластичній хірургії залишається не вивченим та законодавчо не закріпленим. Все це породжує низку суперечностей на практиці. Проведено дослідження основних понять, які використовуються у договірних відносинах у сфері надання медичних послуг у пластичній хірургії та сформульовано у зв'язку з цим висновки та пропозиції щодо удосконалення національного законодавства.

Ключові слова: договір про надання медичних послуг, пластична хірургія, пацієнт, медичний працівник, якість послуги, безпека послуг, інформація про послугу.

Резюме

Герц А. А. Понятие и особенности договора о предоставлении медицинских услуг в пластической хирургии.

Статья посвящена договору о предоставлении медицинских услуг в пластической хирургии.

Особое внимание обращается на то, что вопрос правового регулирования договорных отношений в сфере оказания медицинских услуг в пластической хирургии остается не изученным и законодательно не закреплённым. Все это порождает ряд противоречий на практике. Проведено исследование основных понятий, используемых в договорных отношениях в сфере оказания медицинских услуг в пластической хирургии, сформулированы в связи с этим выводы и предложения по совершенствованию национального законодательства.

Ключевые слова: договор о предоставлении медицинских услуг, пластическая хирургия, пациент, медицинский работник, качество услуги, безопасность услуг, информация об услуге.

Summary

Herts A. The concept and features of the agreement on the provision of medical services in plastic surgery.

The article is devoted to the contract to provide medical services in plastic surgery.

Particular attention is drawn to the fact that the legal regulation of contractual relations in the area of medical services in plastic surgery is not understood and is not legally fixed. All this raises a number of contradictions in practice. A study of the basic concepts used in contractual relations in the field of medical services in plastic surgery and formulated in this regard the conclusions and proposals to improve national legislation.

Key words: contract for the provision of health services, plastic surgery, the patient, medical professional, quality of service, security service, information about the service.

УДК 347.91/.95

I. О. ІЗАРОВА

Ірина Олександрівна Ізарова, кандидат юридичних наук, доцент, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРИНЦИПИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЄС

Принципи права виступають фундаментом всієї системи права – вони є основоположними керівними засадами, ідеями, які виражають зміст права¹ та визначають загальну спрямованість правового регулювання суспільних відносин². Принципи пронизують собою всі чи практично всі правові норми³, надають системі права стійкості, стабільності й визначеності, а також окреслюють напрями її подальшого розвитку⁴. Їх прийнято визначати як основоположні засади, що обумовлено тією роллю, яку вони відіграють у існуванні та розвитку права⁵.

Дійсно, без принципів неможливо уявити цілісну модель права чи окремої галузі. Питання про принципи цивільного процесу ЄС взаємопов'язане із визначенням його місця у правовій системі ЄС. Отже, принципи міжнародного приватного права та національного цивільного процесуального права теж характеризують його як окрему галузь права, виявляючи характерні риси й особливості.

Принципи цивільного процесу ЄС не є розрізненими правовими категоріями, а утворюють власну систему. Поняття системи принципів права однієї галузі зазвичай розкривається через такі характеристики правових принципів, як їх єдність, взаємопов'язаність та взаємозалежність. Це означає, що принципи права не діють у правовому регулюванні суспільних відносин самотійно один від одного; вони завжди реалізуються комплексно: тобто застосування одного принципу обумовлює застосування інших, і навпаки – порушення одного тягне за собою порушення інших.

Ці ознаки характеризують і систему принципів цивільного процесу ЄС, яка поєднує принципи національного цивільного процесуального права, цивільного процесу ЄС та міжнародного приватного права. Так, взаємопов'язаними між собою є принципи диспозитивності та змагальності сторін у процесі, а їх застосування, в свою чергу, неможливе без застосування принципу закону суду⁶. Принципи цивільного процесу ЄС одночасно пов'язані з правовою системою ЄС та положеннями міжнародного законодавства та разом із тим є частиною національно-правової системи. Отже, вони одночасно є і національними, і наднаціональними, і міжнародно-правовими принципами.

Усі принципи, які містяться в нормах національного цивільного процесуального законодавства, реалізуються в цивільному судочинстві, яке ускладнене іноземним елементом. Але в таких справах важливе значення має тісний зв'язок міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу⁷, тому у провадженнях за участі іноземних осіб застосовуються також принципи міжнародного приватного права (принцип взаємності; принцип міжнародної ввічливості; принцип надання національного режиму; принцип закону місця суду (*lex fori*); принцип автономії волі сторін); а в силу публічно-правового характеру міжнародного цивільного процесу – принципи міжнародного публічного права (принцип загальної поваги до прав людини; принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань; принцип суверенної рівності держав; принцип судового імунітету держави, її дипломатичних та консульських представників)⁸.

Не всі принципи міжнародного приватного права властиві цивільному процесу ЄС, не зважаючи на їх тісний взаємозв'язок; при реалізації в перших загальноєвропейських процедурах вони отримують новий зміст. Наприклад, принцип закону місця суду (*lex fori*) є одним із основоположних принципів міжнародного цивільного процесу, який зобов'язує суд при розгляді справ за участю іноземних осіб керуватися законом судочинства своєї країни. Необхідність застосування даного принципу обумовлюється тим, що власне процесуальне право буде застосоване судом більш грамотно, швидко та впевнено⁹. Застосування закону суду обґрунтовується практичною доцільністю та зручністю, суддя за своєю посадою знає власне процесуальне право і застосовує його, тоді як застосування іноземного процесуального права вимагає від суддів спеціальної підготовки, і на практиці неможливо вимагати від суду професійного знання процесуального права інших держав¹⁰.

К. Крамер зауважує, що принцип *lex fori*, який визначає правила судової діяльності як наслідок впливу державного суверенітету, там, де ці правила єдині, має мало практичного значення¹¹. Характеризуючи міжнародне приватне право як найбільш невлучиму сферу права, оскільки воно не є ні матеріальною, ні процесуальною галуззю, авторка підкреслює, що воно є сукупністю правових норм, яка спрямована на координацію різних правових систем в транскордонних справах.

Практика ЄСПЛ вказує на те, що в межах ЄС реалізація принципу *lex fori* особлива. Так, у справах Коста проти ENEL 1964р. Суд постановив, що права Союзу повинні мати пріоритет у випадку колізії з національним законодавством¹², а у справі *Handelsgesellschaft* 1970 р., в якій німецький суд постановив, що частина законодавства ЄЕС порушує Основний закон Німеччини, Суд зазначив, що застосування закону Співдружності не може залежати від його узгодженості з національними конституціями або законами, а основні права є невід'ємною частиною загальних принципів законодавства Європейського Співтовариства, тому в цьому випадку всі розбіжності суперечать європейському закону¹³.

Водночас варто зауважити, що сутність *lex fori* залишається незмінною: тепер кожний компетентний суд держав – членів ЄС має два процесуальні режими – національний та наднаціональний. За зверненням особи, що здійснюється відповідно до положень національного цивільного процесуального законодавства, суд буде користуватися для розгляду і вирішення справи відповідним національним законом. У разі звернення згідно з вимогами загальноєвропейських процедур для розгляду цивільних і комерційних справ транскордонного характеру компетентний суд держави-члена буде виступати як суд системи ЄС, застосовуючи положення наднаціонального законодавства.

В. В. Ярков вважає, що принципами міжнародного цивільного процесу є положення, які відображені в Європейській конвенції та судовій практиці ЄСПЛ (забезпечення доступності судового захисту та права на справедливий суд тощо); разом із тим, як і Х. Шак, до спеціальних принципів він відносить *lex fori*, принципи рівності та взаємності¹⁴.

Серед спеціальних принципів міжнародного цивільного процесуального права виділяють такі: принцип рівності судових процесів держав, принцип контрольованої множинності процесів (*lis alibi pendens*), принцип ефективності засобів правового захисту, принцип міжнародного судового співробітництва та принцип визнання іноземних судових рішень¹⁵; *lex fori*¹⁶; принцип пріоритету міжнародних договорів України перед національним законодавством; принцип надання іноземним особам у цивільному судочинстві національного режиму; принцип судового імунітету іноземних держав; принцип дотримання юрисдикції судів та інших правозастосовних органів іноземних держав¹⁷; принцип правової визначеності; принцип належної компетенції суду щодо сторін; правило про належне повідомлення відповідача і його право надати свої пояснення; принцип пропорційності і терміновості при застосуванні забезпечувальних заходів; принцип стабільнос-

ті судового розгляду; принцип добросовісності виконання обов'язків сторонами та їх представниками; принцип доцільності об'єднання вимог і вступу в процес третіх осіб; принцип доступності процесуальної інформації та доказів; принцип поєднання письмових та усних пояснень; принцип обов'язку суду визначити норми права і фактичні обставини справи; принцип мотивованості судового рішення; принцип сприяння примиренню сторін (медіативного урегулювання спору); принцип виконуваності судового рішення; принцип міжнародного юрисдикційного співробітництва¹⁸.

Положення міжнародного права, конкретизовані в численних універсальних і регіональних конвенціях та міжнародних договорах про правову допомогу, теж є джерелом принципів цивільного процесу ЄС. Передусім слід згадати про основоположні акти міжнародного права:

– принципи загальної поваги до прав людини; рівності перед законом (ст. 7); доступності правосуддя, незалежності та неупередженості суду (ст. 10), закріплені у Загальній декларації про права людини 1948 р.¹⁹;

– принципи доступності правосуддя, незалежності та неупередженості суду, здійснення правосуддя в розумні строки, гласності як складові права особи на справедливий суд, закріплені в Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (п. 1 ст. 6)²⁰;

– принципи рівності перед судом, незалежності та неупередженості суду, публічності, закріплені у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 р. (п. 1 ст. 14)²¹;

– принципи невтручання у внутрішні справи держав, мирного вирішення спорів, суверенної рівності держав та співробітництва, сумлінного виконання міжнародних зобов'язань, закріплені в Декларації про принципи міжнародного права, які стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН 1970 р.

Принципи цивільного процесу ЄС також містяться у багатосторонніх конвенціях, в положеннях яких розкриваються основні ідеї про доступність правосуддя в транскордонних справах:

– принцип надання правової допомоги та виконання судових доручень між судами, принцип безплатної правової допомоги, принцип недопустимості залогоу *judicatum solvi*; а також принцип недопустимості тюремного ув'язнення за борги було закріплено Конвенцією з питань цивільного процесу 1954 р.²²;

– принцип надання правової допомоги та виконання судових доручень між судами було розвинуто в положеннях Конвенції про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах 1965 р.²³, а також Гаазької конвенції від 18 березня 1970 р. про витребування доказів за кордоном у цивільних або комерційних справах²⁴;

– принцип визнання іноземних судових рішень, принцип узгодження юрисдикції, закріплені Брюссельською конвенцією про юрисдикцію та виконання судових рішень в цивільних і комерційних справах 1968 року²⁵ та ін.

Як і в будь-якій процесуальній галузі права, недотримання принципів міжнародного цивільного процесу тягне порушення основних правових засад порядку судочинства й ухвалення незаконних судових рішень²⁶. З огляду на це, слушно видається класифікація, запропонована Н. Ендрюсом, відповідно до якої принципи цивільного процесу варто поділяти на фундаментальні та так звані «інші» принципи, істотна відмінність між якими полягає в тому, що фундаментальні принципи цивільного судочинства розглядаються як стандарти, ігнорування яких унеможливило б справедливий судовий розгляд, тоді як інші принципи, які не є фундаментальними, не ставлять під загрозу результати судового розгляду²⁷.

Оскільки принципи цивільного процесу ЄС мають надзвичайно складну природу, вони нормативно закріплені і на наднаціональному, і на міжнародному рівнях. Як фундаментальні засади здійснення правосуддя у цивільних і комерційних справах транскордонного характеру принципи цивільного процесу ЄС впливають із положень багатьох актів ЄС – установчих договорів ЄС, регламентів, директив, а також можуть формуватися за допомогою судової практики.

Основна ідея і фундаментальний принцип цивільного процесу ЄС полягає в тому, що загальноєвропейські процедури не є обов'язковими для застосування, а можуть бути використані для захисту прав осіб в транскордонних справах як альтернатива національному порядку захисту.

Пріоритетність положень загальноєвропейських процедур над положеннями національного процесуального законодавства, що зумовлює необхідність узгодження останнього з вимогами наднаціонального законодавства ЄС, є основною ідеєю і принципом цивільного процесу ЄС. Його сутність полягає в тому, що відмінності положень національного законодавства держав-членів можна подолати за допомогою загальнообов'язкового альтернативного законодавства ЄС.

Принципи альтернативності та автономності загальноєвропейських процедур впливають із положень наднаціонального законодавства ЄС. У рішенні Суду ЄС роз'яснено, що Європейська процедура видачі судового наказу доступна в якості додаткового й необов'язкового порядку захисту прав, вона є взаємно незалежною із процедурами, які передбачені національним процесуальним законом держави компетентного суду. Ця процедура не замінює й не гармонізує механізми, наявні в національному законодавстві, а тільки існує паралельно з національним законодавством в якості додаткового порядку захисту права позивача. У зв'язку із цим заявник не позбавлений можливості використовувати будь-який із запропонованих способів захисту свого права, доступний відповідно до законодавства держави-члена, або відповідно до законодавства Співтовариства, для захисту своїх прав²⁸.

Положення регламентів, що запроваджують загальноєвропейські процедури із розгляду транскордонних справ має пріоритет над положеннями національного законодавства держав – членів ЄС. Так, у ст. 26

Регламенту № 1896/2006 зазначено, що національне законодавство застосовується тільки до тих процесуальних дій, які ним не врегульовані. Суд ЄС у своїх рішеннях неодноразово зауважував, що Регламент № 1896/2006 слід тлумачити як керівні вичерпні вимоги, що пред'являються до процедури видачі Європейського судового наказу про оплату, заявки, а положення національного законодавства повинні застосовуватися тільки до тих відносин, які не врегульовані цим положенням. Зокрема, у ст. 7 закріплено вимоги до змісту і форми заявки, у додатках запропоновано стандартні форми, і немає жодної вказівки про те, що держави-члени можуть запроваджувати додаткові вимоги відповідно до свого національного законодавства, що доповнюють або уточнюють вимоги до такої заявки²⁹.

У своєму рішенні у справі Еко косметік проти пані Дюпуї Суд ЄС вказав, що з огляду на відсутність конкретних положень Регламенту № 1896/2006 щодо дій відповідача у тому разі, коли йому стало про нього відомо в процесі приведення його у виконання, повинні застосовуватися положення національного законодавства держави компетентного суду³⁰.

Отже, принципом цивільного процесу ЄС є принцип автономності загальноєвропейських процедур, відповідно до якого провадження здійснюється в передбаченому законодавством ЄС порядку, що повністю охоплює процесуальні дії із розгляду і вирішення справи. Положення національного процесуального законодавства повинні застосовуватися тільки у тому разі, якщо положеннями регламентів ЄС не врегульовані конкретні відносини.

Підсумовуючи, слід зазначити таке. Принципи цивільного процесу ЄС можна охарактеризувати як загальні засади, що лежать в основі загальноєвропейського регулювання транскордонних цивільних процесуальних відносин, встановлюють єдині процедури розгляду цивільних і комерційних справ, ускладнених транскордонним елементом, забезпечують досягнення доступності правосуддя і гарантій належного судового захисту незалежно від держави-члена компетентного суду.

До фундаментальних принципів цивільного процесу ЄС варто віднести:

– принцип пріоритетності положень загальноєвропейських процедур над положеннями національного процесуального законодавства;

– принцип альтернативності, відповідно до якого загальноєвропейські процедури не є обов'язковими для застосування, а можуть бути використані для захисту прав осіб в транскордонних спорах;

– принцип автономності загальноєвропейських процедур, відповідно до якого розгляд транскордонних справ відбувається в передбаченому законодавством ЄС порядку, який повністю охоплює провадження в суді першої інстанції.

¹ Алексеев С. С. Общая теория права : курс : в 2-х т. / С. С. Алексеев. – М. : Юрид. лит., 1981. – Т. 1. – 359 с. – С. 98; Алексеев С. С. Право : азбука – теория – философия : опыт комплексного исследования / С. С. Алексеев. – М. : Статут, 1999. – 712 с. – С. 293.

² Общая теория государства и права : академический курс : в 3-х томах / отв. ред. проф. М. Н. Марченко. – изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : ИКД «Зерцало – М», 2002. – Т. 2. – 528 с. – С. 75.

³ Алексеев С. С. Проблемы теории права / С. С. Алексеев. – Свердловск, 1972. – Т. 1. – С. 102.

⁴ Цивільне процесуальне право : підруч. / [І. С. Ярошенко, І. О. Ізарова, О. М. Єфімов та ін.]; за заг. ред. І. С. Ярошенко. – К. : КНЕУ, 2014. – 519 с. – С. 31. (Автор розділу – І. О. Ізарова).

⁵ Гражданский процесс / под ред. В. В. Яркова. – 6-е изд., перераб. и доп. – М. : Волтерс Клувер, 2006. – 703 с.

⁶ Див. рішення Суду ЄС у справі Goldbet Sportwetten GmbH v Massimo Sperindeo, в якому він зауважив, що відповідач може подати свої заперечення, використовуючи стандартну форму ЕОР, проте суди повинні брати до уваги будь-які інші письмові заяви про заперечення, якщо вони виражені достатньо зрозуміло. Якщо відповідач заперечує проти заявленої вимоги у встановлений термін, суд повинен припинити європейський порядок видачі судового наказу для сплати і справа автоматично переходить до звичайного розгляду в порядку національного цивільного процесуального законодавства. Judgment of the Court (Third Chamber) of 13 June 2013. Goldbet Sportwetten GmbH v Massimo Sperindeo. Reference for a preliminary ruling: Oberster Gerichtshof – Austria: [Electronic resource]. – Mode of access : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1434114041866&uri=CELEX:62012CJ0144>

⁷ Богуславский М. М. Международное частное право : учеб. / М. М. Богуславский. – 5-е изд. перераб. и доп. – М. : Юристь, 2004. – 604 с. – С. 487.

⁸ Саенко А. В. Принципы международного гражданского процесса : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 / Саенко Анна Владимировна. – М., 2013. – 27 с. – С. 13–14.

⁹ Дробязкина И. В. Международный гражданский процесс : проблемы и перспективы / И. В. Дробязкина. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2005. – 321 с. – С. 17.

¹⁰ Гетьман-Павлова И. В. Международное частное право : учеб. / И. В. Гетьман-Павлова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Эксмо, 2011. – 640 с. – С. 479–480.

¹¹ Kramer X. E. Harmonization of Civil Procedure and the Interaction with Private International Law / X. E. Kramer // Civil Litigation in a Globalising World / ed. by X. E. Kramer, C. H. van Rhee. – 2012. – P. 121–139.

¹² Справа про громадянина Італії, пана Коста, який мав у власності акцій в енергетичній компанії і виступав проти націоналізації сектора електроенергетики в Італії, а також відмовився платити рахунок за електрику в знак протесту. У зв'язку із цим йому було пред'явлено позов за несплату рахунку новоствореної державної електроенергетичної компанії, ENEL, на захист від якого він заявив, що націоналізація електроенергетичної галузі економіки порушила Римський договір і Конституцію Італії. ЄСПЛ постановив, що законодавство ЄС не буде ефективним, якщо громадянин не зможе оспорювати національне законодавство на основі його передбачуваної несумісності із законодавством ЄС. Див. : Judgment of the Court of 15 July 1964. – Flaminio Costav E.N.E.L. – Reference for a preliminary ruling: Giudice conciliatore di Milano. – Italy. – Case 6/64. : [Electronic resource]. – Mode of access : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61964CJ0006&from=EN>

¹³ Judgment of the Court of 17 December 1970. Internationale Handelsgesellschaft mbH v Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel. Reference for a preliminary ruling: Verwaltungsgericht Frankfurt am Main – Germany. Case 11–70 :[Electronic resource]. – Mode of access : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61970CJ0011>

¹⁴ Арбитражный процесс / под ред. В. В. Яркова. – М. : Волтерс Клувер, 2006.

¹⁵ Саенко А. В. Вказана праця. – С. 14.

¹⁶ Шак Х. Международное гражданское процессуальное право / Х. Шак. – М., 2001. – С. 14–17.

¹⁷ Міжнародний комерційний та цивільний процес : навч. посіб. / [укл. : Анопій І. В., Ратушна Б. П.] – Л. : Вид-во Львівської комерційної академії, 2014. – 128 с. – С. 10–12.

¹⁸ Соответствие гражданского процессуального законодательства и судебной практики по гражданским делам международно-правовым стандартам судебной защиты: моногр. / под ред. докт. юрид. наук, проф., О. В. Исаенковой. – М.: Юрлитинформ, 2014. – 376 с. – С. 130–142.

¹⁹ Загальна декларація про права людини від 10 грудня 1948 р. : Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015

²⁰ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

²¹ Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. : Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043

²² Convention of 1 March 1954 on civil procedure : [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=33

²³ Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters : [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.status&cid=17

²⁴ Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters : [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.status&cid=82#mem

²⁵ Brussels Convention on Jurisdiction and the Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters 1968 : [Electronic resource]. – Mode of access: <http://curia.europa.eu/common/recdoc/convention/en/c-textes/brux-idx.htm>

²⁶ Курс цивільного процесу : підруч. / В. В. Комаров, В. А. Бізун, В. В. Баранкова та ін.; за ред. В. В. Комарова. – Х. : Право, 2011. – 1352 с. – С. 117.

²⁷ Andrews, N. English Civil Procedure: Fundamentals of the New Civil Justice System, Oxford: Oxford University Press. – 1182 p. – P. 50.

²⁸ Judgment of the Court (First Chamber) 13 December 2012 : [Electronic resource]. – Mode of access : <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=131803&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=835302>

²⁹ Там само.

³⁰ Judgment of the Court (Third Chamber) of 4 September 2014. Eco cosmetics GmbH & Co. KG v Virginie Laetitia Barbara Dupuy (C-119/13) and Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH v Tetyana Bonchuk (C-120/13) : [Electronic resource]. – Mode of access : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1434114041866&uri=CELEX:62013CJ0119>

Резюме

Изарова І. О. Принципи цивільного процесу ЄС.

Стаття присвячена дослідженню принципів цивільного процесу ЄС, що сформувалося в результаті гармонізації цивільного процесу в європейських державах-членах ЄС для вирішення цивільних та комерційних справ транскордонного характеру. Виходячи із місця цивільного процесу ЄС в правовій системі ЄС, а також його співвідношення із національним процесуальним законодавством держав-членів, до системи принципів цивільного процесу ЄС віднесено принципи міжнародного приватного права, міжнародного цивільного процесу та принципи національного цивільного процесу держав-членів. Виділено фундаментальні принципи, притаманні цивільному процесу ЄС – пріоритетність, автономність та альтернативність.

Ключові слова: принципи цивільного процесу ЄС, принципи міжнародного приватного права, гармонізація цивільного процесу.

Резюме

Изарова И. А. Принципы гражданского процесса ЕС.

Статья посвящена исследованию принципов гражданского процесса ЕС, сформировавшихся в результате гармонизации гражданского процесса в европейских государствах-членах ЕС для рассмотрения гражданских и коммерческих дел трансграничного характера. Исходя из места гражданского процесса ЕС в правовой системе ЕС, а также его соотношения с национальным процессуальным законодательством государств-членов, к системе принципов гражданского процесса ЕС отнесены принципы международного частного права, международного гражданского процесса и принципы национального гражданского процесса государств-членов. Выделены фундаментальные принципы, присущие гражданскому процессу ЕС – приоритетность, автономность и альтернативность.

Ключевые слова: принципы гражданского процесса ЕС, принципы международного частного права, гармонизация гражданского процесса.

Summary

Izarova I. Principles of European civil procedure.

The papers devoted to the principles of civil procedure EU that emerged as a result of the harmonization of civil procedure in the Member States to resolve cross border civil and commercial matters. Based on the place of the European Civil Procedure in the EU legal system and its relationship with the national procedural law of the Member States, the system of its principles classified principles of private international law, international civil procedure and national civil procedure of the Member States. Highlight the fundamental principles inherent in civil proceedings EU – priority, autonomy and alternative.

Key words: Principles of Civil Procedure states, principles of private international law, harmonization of civil procedure.